Borgå stad

Principer för beviljande av kommunala bidrag för enskilda vägar

Stadens bidragspraxis

Bidragsprinciperna bildar anvisningar enligt vilka staden understöder väghållningen och byggandet av enskilda vägar. Vid beviljandet av bidrag beaktas varje vägs trafikmässiga betydelse, läge och karaktär. Staden understöder väglagen inom ramen för den gällande budgeten.

Enligt 84 § i lagen om enskilda vägar (560/2018): ”Kommunen beslutar om de bidrag som av dess medel beviljas för väghållning av enskilda vägar, om villkoren för bidragen och om tillsynen över användningen av bidragen samt beslutar om att kommunen helt eller delvis ska åta sig anläggningen eller underhållet av en väg. Förutsättningen för beviljande av bidrag för väghållningen är att det har bildats ett väglag för att sköta de ärenden som gäller vägen och att uppgifterna om väglaget och den enskilda vägen i registret över enskilda vägar och i informationssystemet för väg- och gatunätet är uppdaterade i enlighet med vad som förutsätts i 50 §.”

Lagen om enskilda vägar 85 §: ”Om staten eller kommunen med stöd av denna eller någon annan lag understöder väglaget eller vägdelägarna gemensamt vid underhållet av en väg, får användningen av vägen för annan trafik än sådan som gagnar vägdelägarna inte förbjudas eller vägen stängas av under den period som understödet avser.”

Stadens bidrag för underhåll

Staden kan understöda underhållet av en enskild väg, €/km. Enskilda vägar som får bidrag ska uppfylla följande villkor:

- Ett väglag har bildats för vägen och det ska ha minst 3 vägdelägare, av vilka minst en ska vara stadigvarande invånare. Den stadigvarande invånarens adress ska vara registrerad på den aktuella vägen. Bidraget till väglaget fastställs enligt avståndet till den sista vägdelägaren som är stadigvarande invånare på vägen.
- vägen är en tillfartsväg eller enskild väg för permanent bosättning med en avsevärd trafikmässig betydelse eller en enskild väg som också används för annan trafik än för transporter till förmån för vägdelägarna (t.ex. linjetrafik).
- ett konto i väglagets namn har öppnats för väglaget, till vilket bidraget kan betalas.
- väglaget har under det föregående kalenderåret samlat in vägavgifter eller transportavgifter av vägdelägarna (enhetsavgift).
- väglaget har också meddelat sina kontaktuppgifter till Lantmäteriverket, som för ett register över enskilda vägar
- väglaget har anmält sina trafikmärken till Trafikledsverkets system Digiroad
- vägen hålls under hela året i trafikbart skick för personbil, ett undantag kan vara ett kortvarigt avbrott under menförestiden.
- trafikmärken som förbjuder trafik får inte sättas upp, förutom under menförestiden. Användningen av vägen som får bistånd får inte förbjudas eller begränsas utan särskilt tillstånd från staden.

- beslut om bidrag som beviljas för underhåll av särskilda objekt fattas från fall till fall.
- ansökan ska vara korrekt och ifylld på ett riktigt sätt och lämnas in till staden inom utsatt tid
- väglaget ska också lämna in ett godkänt bokslut över föregående års inkomster och utgifter inom utsatt tid
- stadens revisorer har rätt att granska väglagets räkenskaper eller bokslut

Klassificering av understöd för underhåll

Vid beviljandet av kommunala bidrag delas de enskilda vägarna i Borgå in i fyra klasser.

Väg i klass I:
Enskild väg, längs vilken det finns flera fast bosatta hushåll, som är en genomfartsväg eller som på annat sätt är en betydande väg för vägförhållandena.
En betydande väg för vägförhållanden kan till exempel betyda att vägen används som rutt för kollektivtrafik. En väg som är betydande för vägförhållandena kan också innebära att vägen har mycket extern trafik, vilket beror på att det finns lagstadgade tjänster längs vägen, såsom skolor och daghem.

Väg i klass II:
Enskild väg, i vars verkningsområde det finns fast bosättning.
- Minst en åretruntinvånare längs vägen. Bidraget till väglaget fastställs enligt avståndet till den sista vägdelägaren som bor året runt vid vägen.

Väg i klass III:
Enskild väg, i vars verkningsområde det inte finns fast bosättning.
- Längs vägen finns endast fritidsbostäder, skog eller åker.

Väg i klass K, det vill säga en väg som underhålls av staden:
En privat väg vars underhåll sköts av staden. Staden kan genom eget beslut ta över skötseln av en privat väg eller en del av den när trafiken på vägenheten har ökat avsevärt till följd av markanvändningen mellan olika detaljplaner, och vägen inte omfattas av gatuhållningsskyldighet.

Bidrag beviljas inte till enskilda vägar som saknar fast bosättning inom sitt verkningsområde. Vägarna i klass I får 100 procent underhållsbidrag och klass II 70 procent. Om vägen har beläggning minskas bidraget med 10 procent. Stöd till vägar i klass K beviljas i form av underhållsåtgärder.

Bidrag beviljas enligt prövning, baserat på ansökningar och inom ramen för det budgetanslag som reserveras årligen. Staden beviljar bidrag enligt den klass som vägen hör till.

Om användningen av vägen uppfyller kriterierna och väglaget vill att vägen ska flyttas till en högre klass, ska väglaget skicka en ansökan och motiveringar till att höja klassen. Om man vill lyfta klassificeringen och få mera bidrag för nästa år ska en fritt formulerad ansökan sändas till stadsinfran före årsskiftet. Staden överväger att ändra bidragsklassen utgående från ansökningarna.

Stadens bidrag för grundlig förbättring

Staden understöder vid byggande av en enskild väg (grundlig förbättring), om ovan nämnda villkor för underhållsbidrag uppfylls samt:

- väglaget ska ansöka om bidrag för grundlig förbättring innan arbetet påbörjas. Om det är fråga om en uppgift som ska utföras efter ansökningsperioden, något som klassificeras som nödarbete, ska väglaget kontakta stadens representant innan arbetet påbörjas.
- det är fråga om en grundförbättringsåtgärd som syftar till att förbättra vägen strukturellt eller tekniskt. Dylika åtgärder är till exempel förstärkning eller förnyande av konstruktionslagren (inte enbart profilering av vägen), reparation eller förnyelse av broar eller vägtrummor samt andra liknande åtgärder som väsentligt förbättrar trafikledens bärighet, säkerhet eller livslängd.
- väglaget har konkurrensutsatt det arbete som ska utföras enligt de villkor som anges i upphandlingslagen
- väglaget har vid sitt möte beslutat ansöka om bidrag för sitt förbättringsprojekt

Ett ytterligare villkor för att få stadsbidrag är att man om det är möjligt att få statsunderstöd, ansöker man om statsunderstöd för byggande av väg med stöd av lagen om enskilda vägar eller skogsförbättringslagen. Staden beviljar inte bidrag för grundlig förbättring för ett projekt som överstiger 10 000 euro om väglagen inte har ansökt om statsunderstöd. Staden deltar inte i kostnaderna för markinlösning.

Understödets storlek för grundlig förbättring

Bidragets storlek bestäms utgående från vägens trafikmässiga betydelse, vägnätets ställning och rimlig väghållning enligt följande villkor:

- bidrag beviljas enligt behovet av arbetet som ska utföras och hur brådskande det är.
- för skogsvägar beviljas bidrag i enlighet med föregående punkt till de delar som vägen betjänar fast bosättning eller om vägen har regelbunden linjetrafik
- väglagens kostnadsberäkningar, på basis av vilka bidragen betalas, godkänns av stadsinfradirektören

Grundlig förbättring som görs enbart med bidrag av staden (projekt under 10 000 euro)

- För tillfartsvägar till fast bosättning och vägar som är viktiga för trafiken utgör stadens bidrag högst 70 % av de faktiska och godkända kostnaderna.

Grundlig förbättring som görs med bidrag av staten och staden:

- Om väglaget får bidrag för en grundlig förbättring av både staten och staden utgör det sammanlagda bidraget högst 80 % av kostnaderna för projektet. Till exempel, om staten beviljar bidrag för 75 procent av kostnaderna beviljar staden bidrag för högst 5 procent av projektets kostnader. Eller om staten beviljar bidrag för 50 procent av kostnaderna kan staden bevilja bidrag för till exempel 15 procent av projektets kostnader.

Bidrag för grundläggande förbättringar beviljas enligt prövning utgående från ansökningar inom ramen för det årliga anslag som reserverats i budgeten.

Om det i slutet av året finns oanvänt bidragsanslag kan överskottet genom ett särskilt beslut fördelas till de väglag som har behov av tilläggsfinansiering. Från överskottet kan bidrag beviljas både till grundförbättring och underhåll.

Villkor för vägar som staden sköter

Staden kan besluta åta sig underhållet av en enskild väg helt eller delvis. Beslutet fattas utifrån ansökan från väglaget och det kan vara i kraft i högst fyra år åt gången. Staden fattar beslut enligt de resurser som står till dess förfogande, trafikens behov och andra faktorer. Om staden beslutar åta underhållet av en väg eller en del av den, upprättas ett skriftligt underhållsavtal om detta mellan staden och väglaget. Oavsett avtalet är väglaget fortfarande väghållare.

För att staden ska kunna understöda vägen genom att åta sig underhållet ska följande villkor uppfyllas:

- Ett väglag har grundats för skötseln av ärenden gällande vägen
- Väglaget ska agera enligt lagen om enskilda vägar
- Väglaget har skött om att informationen är uppdaterad i Lantmäteriverkets register över enskilda vägar samt i informationssystemet för väg- och gatunätet (lag om enskilda vägar 50 §)
- Det finns minst tre åretruntinvånare inom vägens upptagningsområde och vägen är trafikmässigt en viktig genomfartsväg eller vägen har mycket annan trafik än väglagets trafik till följd av markanvändningen mellan de olika detaljplanerna, och vägen inte omfattas av gatuhållningsskyldighet.
- Vägrätten för vägen som ska skötas är tillräckligt bred för hela vägen eller alternativt görs skriftliga avtal med markägare som gränsar till vägen.
- Vägens skick är tillräckligt: avrinningsvattnets ledning är i skick (sidodiken, trummor, broar), tillräcklig bärbarhet, vändplats för vägunderhållsmaskiner, dikena har inga träd eller kvistar, luftkablarna går tillräckligt högt ovanför vägen.

Staden upprätthåller följande uppgifter på de vägar som hör till underhållsavtalets krets:

- Plogning, sandning, vägarnas bearbetning varje vår och höst, dammbindning och permanenta trafikmärken.

Väglagets plikter på de vägar som ligger i underhållsavtalets krets:

- Ordna väglagets förvaltning. Väglaget anmäler staden vem som fungerar som väglagets kontaktperson (aktuella kontaktuppgifter).
- Tillfälliga trafikmärken, bl.a. viktbegränsningar.
- Överlåtelse av vägområde utan ersättning för underhåll samt beviljande av grävtillstånd för vägområdet
- Avlägsna bullerstenar efter vägens sladdning och slipning.
- Alla andra ombyggnadsåtgärder i samband med väghushållning än de som nämnts ovan tillhör väglaget.

  Alla grundförbättringsåtgärder kräver ett separat beslut (stadens bidragsbeslut).